

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De summissione sui, & humilitate, & patientia retinenda cap. xlviii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

De summissione sui, & humilitate & patientia retinenda. Cap. XLVIII.

AD corroborandas autem collabētis animi vires, aduersus cōcupiscentiam humilitas nobis firme retinēda est: nec pudicitiae prætēxtu ullatenus huius uirtutis gratia negligenda: ne fortē superbiae tumore elati arrogemns quicquam nobis, quasi ex nobis, & sic amittamus gratiam, & meritum castitatis: quæ nulla est, nisi coniunctam, & coadiutricem habeat humilitatem: immo periculosa est, & præceps, nisi uirtutis huius admīniculis, undiq; fulciatur. Hæc est. n. basis, fundamentum, culmen, honorq; , & condimentum pudicitiae: quæ si desit, cassa, & uana sunt uniuersa remedia. Nam elatus nec sibi uult imperare, nec à suis desyderiis continere, nec Deum pro habenda castitate precari. Non enim uidet præ superbia sua, hoc bonum, & quodcunq; aliud diuini tantum esse muneris, non naturæ: & propterea id totum ab ipso Deo piis sanctisq; precibus, assidue, humiliterq; poscendum. *Exo. 20. Sapi. 8.* Lex enim quum dicat. Non concupiscas, iubet continentiam: quum uero legatur nemo esse potest continens, nisi Deus det: constat q̄ solus Deus dat continentiam: & sic (ut dicit Augustinus) iubet Deus continentiam per legem, & idem dat continentiam per gratiam, quæ tamē ab eo cōtinuis precibus est efflagitanda. Sed quo modo exaudiet Deus superbum: *Petri. 5.* quum scriptum sit, Deum superbis resistere, & gratiam suam humilibus dare. Quinetiam in tantum est Deo inimica superbia: ut non sit ueritus idem Augustinus dicere, expedire superbis cadere, & de gradu eiici castitatis, ut deperdito eo ipso, quo se extollunt bono humilitati deponant insolentiam: & discāt summissius agere: quā nihil penitus p̄sit continentia ei, cui dominatur superbia. Ideo, D. Gregorius. Nulla est inquit castitas carnis, quā non cōmendat humilitas mentis. Proteramus ergo funditus superbia, ne ipsa sibi p̄terat sub pedibus castitatis. *Hebr. 11.*

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Nam si furere cœperit, tanquam intractabilis fera, nullo fræno regi, nullis calcaribus propelli poterit, ut uelit obtemperare rationi. Hanc autem non possumus domare potentius, quàm asidue cogitare infirmitatem, imbecillitatemq; nostram, quæ nullo potest pacto subsistere, nisi fuerit diuino semper auxilio communita. Quod iccirco factum est, ne quis sese insolenter extollat, ne quis sibi contra tentamenta libidinis esse: sed totum euenire cœlitus à Deo: ac ex sola ipsius pietate præstari. Insuper asidue nobiscum animo uoluitandum est: nihil esse in hoc orbe stabile, nihil diuturnum: fluxasq; esse, & uanas omnes istas delicias, quæ hic habentur, uoluptatesq; uniuersas caducas, diuitias incertas, honores sollicitos, labilem formam, uitam breuem, casus mortis ancipites, mortem ineuitabilem, omnium rerum statum mutabilem, & uariarium: omnes nos, ubicunq; fuerimus, uel quicunq; firmus, nusquam tutos: neq; ab ea sententia ullos immunes, quæ dicit, Super te sternetur tinea, & operimentum tuum erit uermes. Quicunq; profecto talia cogitauerit, quantumuis animo elatus fuerit, ocius cōtrahet lora, seq; summittet, & superbos ausus discet moderatius temperare. Sed unde melius addiscemus hanc humilitatem, quàm a Iesu nostro: qui quum esset Deus, exinaniuit semetipsum, formam serui accipiens, factus obediens usq; ad mortem, mortem autem crucis: de qua ipse miserabiliter pendens, derisus, uulneratus, afflictus, cunctis nobis, & re, & uerbis continue inlamar. Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Quod autem de humilitate dicitur, idem fermè existimetur dictum esse de patientiæ uirtute: quæ nos planè docet omnes perturbationes corporis, & animi, ferre moderate: nec ab iracundiæ passione superari, ut declinemus à proposito castitatis. Non enim quis melius corporis æstus extinguet, quàm quum animi motus prius didicerit refrænare. Et hoc erit initem esse, & humilem corde. Ideo Apostolus, Patientia inquit nobis neq;

Philip .2.

Matth. 11

Hebre. 10

cessaria est, ut uoluntatem Dei facientes, accipias re-
munerationem.

De assidua mortis meditatione. Cap. XLIX.

AD tollendam autem prorsus superbiam, atq; ad
comprimendam penitus libidinem, nullum tam
efficax remedium, quàm assidue meminisse, mis-
eriae, & calamitatis humanae: & habere praeculis inuisi-
bilis, & semper incumbentis mortis exitium. Tutissim-
um est enim, ac paratissimum perfugium, dum aestuat
foeda cogitationes incendia, meditari humanam imbe-
cillitatem, & uitae nostrae fugacissimam breuitatem, atq;
diem illum mortis imminentis extremum: qui in ianuis
etiam uiuacissimi cuiuscq; hominis propius semper est, qm
credatur. Quoties ergo concupiscentiae motus urget, et
diabolus suis nos machinis, atque tormentis oppugnat,
suspiciamus statim in coelum, & mortis memores atten-
tius cogitemus Deum iudicem nostrum ex sublimi nos
quicquid agimus, obseruare: à quo propediem sumus
omnes de hoc, & de aliis cunctis uitis iudicandi. Subino
de mentis oculos declinemus in monumenta parentum,
cognatorum, amicorum, aequalium coaetorum; & eorum
praesertim, qui eiusmodi foeditatibus sunt maxime deles-
tati: uel eorum etiam magis, quos forte habuimus com-
munium uoluptatum participes: atque horum protinus
tumulos animo perlustremus, considerantes quid dudum
fuerant, & quid nunc sint: quos; uel florida aetate inop-
nata mors rapuerit, uel iam confectos senio proprium ho-
minis fatum coegerit naturae debitum soluere. Hic pa-
rumper subsistas uelim, quatenus non ob oculos tantum
praeteruolet meditatio haec, sed in praecordiorum ac os-
sum medullis infideat: atq; eos, ibi patefacis tumulis, &
absterfa mentis acie, diutina, & fixa cogitatione perspicias.
O misera humanae uitae ratio, Quonam quae so abijt